

คู่มือด้านการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

การจัดการความรู้เพื่อมุ่งสู่สถาบันแห่งการเรียนรู้ โดยมีการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในสถาบันซึ่งอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในสถาบันสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองรวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการรวบรวม การจัดเก็บความรู้ การเข้าถึงข้อมูล และการแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ตลอดจนการกำหนดแนววิธีปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความรู้ในสถาบันให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นคณะนิติศาสตร์จึงจะต้องมีการจัดการความรู้เพื่อรวบรวมความรู้ต่างๆ มาจัดให้เป็นระบบเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน งานวิจัยและการให้บริการวิชาการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ 2) การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย และ 3) การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ 4) การใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ 5) การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ 6) การใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาตามองค์ประกอบที่ 2 การวิจัย

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ความหมาย

การมีหลักฐานแสดงว่ามีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ หรือข้อเสนอแนะที่ระบุไว้ในรายงานการวิจัยอย่างถูกต้องและมีหลักปรากฏชัดเจน ถึงการนำไปใช้จนก่อให้เกิดประโยชน์ได้จริง โดยมีประเภทของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ
2. การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย หรือระดับประเทศ
3. การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์
4. การใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่
5. การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ
6. การใช้ประโยชน์ทางอ้อมของงานวิจัย

1. การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ

การนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ซึ่งจะเป็นการบูรณาการเรียนการสอนกับการวิจัยได้อย่างแท้จริง อาจารย์ในมหาวิทยาลัยควรตระหนักและเห็นความสำคัญ จากการจัดการความรู้ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พอสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1.1 **ขอบเขต** การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ เป็นการใช้ประโยชน์ในการให้บริการทางวิชาการ (สอน/บรรยาย / ฝึกอบรม) การใช้ประโยชน์ในการในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน การเขียนตำราแบบเรียน หรือเป็นรายงานวิจัยเพื่อต่อยอดโครงการวิจัย

1.2 **ตัวอย่างหลักฐาน** ของการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ ผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมจากการนำผลการวิจัยมาใช้ เช่น ผลจากการสอบวัดความรู้ นักศึกษามีพัฒนาการทางการเรียนที่ดีขึ้น หรือจากการสังเกตของผู้สอน พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมระหว่างเรียนดีขึ้น เข้าเรียนตรงเวลา แต่งกายเรียบร้อย ตั้งใจฟัง ทำการบ้านส่งทุกครั้งตามกำหนด เป็นต้น

1.3.ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.3.1 จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย โดยต้องระบุการนำไปใช้ประโยชน์ไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ หากมิได้ระบุไว้ก็จะต้องไประบุไว้ในรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ หัวข้อข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1.3.2 ทำบทสรุปเสนอผู้บริหาร ประมาณ 7 -10 หน้า เน้นข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมชัดเจนว่าผลจากการวิจัย หมวดใดคือผู้รับผิดชอบ ควรจะดำเนินการอย่างไร ใครเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระบุพื้นที่ดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการ โดยบทสรุปเสนอผู้บริหารควรนำเสนอไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

1.3.3 นำบทสรุปเสนอผู้บริหาร มาจัดทำบทความวิจัย และสื่อบทความวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ และนานาชาติ ที่มีรายชื่อปรากฏในประเทศของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา หรือวารสารระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล หรือ Scopus

1.3.4 จัดทำรายละเอียดของการนำงานวิจัยไปใช้บูรณาการกับการเรียนการสอนใน มคอ.3 ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในหมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะต่าง ๆ

1.3.5 รายงานผลการดำเนินงานใน มคอ.5 นำงานวิจัยที่ได้บูรณาการกับการเรียนการสอนตาม มคอ. 3 มารายงานว่าได้ผลเป็นอย่างไร ด้วยการระบุใน มคอ.5 ในหมวดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนของรายวิชาในหัวข้อประสิทธิผลของวิธีสอนที่ทำให้เกิดผลการเรียนรู้ และในหมวดที่ 6 แผนการปรับปรุง ในส่วนความก้าวหน้าของการปรับปรุงการเรียนการสอน

1.3.6 นำความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยมาจัดทำ หรือนำเนื้อหาเข้ามาสอดแทรกในเอกสารประกอบการสอน หรือ จัดทำเป็นตำรา

2.การใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะนั้น เป็นเรื่องที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ ซึ่งส่วนมากจะเกี่ยวข้องกับภาคประชาชน ในทุกระดับตั้งแต่ชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอและจังหวัด โดยเฉพาะชุมชนที่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยผู้วิจัยจะต้องคืนข้อมูลที่ได้อุ้ชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้รับประโยชน์ เน้นที่การพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม

1.1 **ขอบเขตของการใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ** เป็นงานวิจัยที่สร้างองค์ความรู้แก่ สาธารณะชนในเรื่องต่างๆ เช่น องค์ความรู้ในด้านวัฒนธรรม สาธารณสุข การบริหารจัดการสำหรับวิสาหกิจ

ขนาดกลางและขนาดย่อม(SME) ประชาธิปไตยภาคประชาชน วิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงเป็นต้น

1.2 **หลักฐานของการใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ** ผลที่เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมของการนำรูปแบบการพัฒนาต่างๆ จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเช่น รูปแบบการจัดการกองทุนชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประชาชนที่อยู่ในกลุ่มมีการประหยัดออมได้มากขึ้น รู้จักปลูกพืชผักไว้รับประทานเอง เลี้ยงปลา เลี้ยงกบ ฯลฯ

1.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

2.3.1.จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย โดยต้องระบุการนำไปใช้ประโยชน์ไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ หากมีได้ระบุไว้ก็ต้องไประบุไว้ในรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ หัวข้อข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

2.3.2.ทำบทสรุปเสนอผู้บริหาร ประมาณ 7 -10 หน้า เน้นข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรมชัดเจนว่าผลจากการวิจัย หมดใดคือผู้รับผิดชอบ ควรจะดำเนินการอย่างไร ใครเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ระบุพื้นที่ดำเนิน และระยะเวลาดำเนิน โดยบทสรุปเสนอผู้บริหารควรนำเสนอไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

2.3.3.นำบทสรุปเสนอผู้บริหาร มาจัดทำบทความวิจัย และสื่อบทความวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติ และนานาชาติ ที่มีรายชื่อปรากฏในประเทศของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ วารสารระดับนานาชาติที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล หรือ Scopus

2.3.4.นำผลการวิจัยที่ได้นำออกเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ได้ทดลองทำจริง 2.3.5 ผู้วิจัยควรขยายผลงานวิจัยไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่นด้วยซึ่งจะเป็นการขยายประโยชน์ของงานวิจัยและสร้างเครือข่ายความร่วมมือหลังจากได้เผยแพร่กับกลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2.3.6 ผู้วิจัยจะต้องรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับกลุ่มเป้าหมายหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่างๆที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้ที่สนใจในเรื่องนั้นๆ ได้รับทราบและนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2.3.7.ผู้วิจัยรวบรวมปัญหาที่เกิดจากการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะ ทำบทสรุปแนวปฏิบัติที่ดีเสนอให้ผู้บริหาร และนำกลับมาแก้ไขในการวิจัยครั้งต่อไป

สิ่งสนับสนุนในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. **นักวิจัย** ตัวนักวิจัยเองจะต้องมีบทบาทสำคัญเป็นอันดับแรก ดังนี้

1.1 ต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.2 ควรกำหนดในวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่เป็นรูปธรรมชัดเจนว่าจะต้องนำไปใช้ประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง หรือควรกำหนดประเด็นที่จะนำไปใช้ในอนาคต และมีประเด็นที่เป็นที่สนใจในขณะนี้ เช่น เรื่องเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ผู้พิการ เป็นต้น

- 1.3 ควรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ด้วยการไปฝึกอบรม เตรียมประชุม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือร่วมทำงานวิจัยกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอก
- 1.4 ควรเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเข้ามามีส่วนร่วมในงานวิจัยตั้งแต่เริ่มต้น โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชน
- 1.5 เมื่องานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมสัมมนาระดมสมองและวิพากษ์ ผลงานวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ
- 1.6 ควรทำบทสรุปสำหรับผู้บริหารที่มีข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการสัมมนาในข้อ 1.5 รวมกับ ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย ที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนว่า หน่วยงานใดบ้างต้องรับผิดชอบดำเนินงาน ใครคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ใครคือผู้รับผลประโยชน์ จะต้องทำในเวลาใด
- 2. พัฒนาและส่งเสริมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกให้เป็นที่รู้จักและยอมรับของ ชุมชน และสังคม** เป็นการสร้างเครือข่ายการวิจัยทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ
 - 2.1 พัฒนาการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย**
 - 2.1.1 ควรเชิญหน่วยงานองค์กรส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงานทุกกิจกรรมของ มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม และวิชาการ
 - 2.1.2 หน่วยงาน / องค์กรส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยในทุกระดับตั้งแต่ ระดับสาขาวิชาถึงระดับมหาวิทยาลัย
 - 2.1.3 กระตุ้นส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรของมหาวิทยาลัย มีจิตสำนึกเข้าร่วมงานที่ท้องถิ่น จัดในทุกกิจกรรมที่สามารถเข้าร่วมได้
 - 2.3 มีการจดทะเบียนบริษัทที่ปรึกษา** ควรจดทะเบียนบริษัทที่ปรึกษาไทยกับกระทรวงการคลัง ตามระเบียบราชการ เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความเชี่ยวชาญของบุคลากร เพื่อให้ องค์กรหรือบุคลากรภายนอกรู้จักอย่างแพร่หลาย อันอาจมีผลสืบเนื่องให้มีการนำผลงานวิจัย ไปใช้ประโยชน์ และการเชิญเข้าร่วมงานวิจัย หรือที่ปรึกษาโครงการ
 - 2.4 ต้องร่วมกันสร้างวัฒนธรรมองค์กร** ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง โดยอาจมีการแลกเปลี่ยนความรู้และใช้ประโยชน์จาก งานวิจัยที่แล้วเสร็จของผู้วิจัยท่านอื่นๆ
 - 2.5 สร้างความร่วมมือระหว่างคณะที่มีองค์ความรู้ที่แตกต่างกัน** เพื่อสามารถนำงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์ได้จริง ควรมีการบูรณาการความรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละคณะ เช่น คณะนิติศาสตร์และคณะสังคมศาสตร์ เป็นต้น
- มีฐานข้อมูล** เพื่อให้ต่อยอด และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตามความต้องการของผู้ที่ เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงระดับประเทศ ฐานข้อมูลที่สำคัญที่ต้องดำเนินการ เช่น
 - 1) ฐานข้อมูลงานวิจัย
 - 2) ฐานข้อมูลบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - 3) ฐานข้อมูล

หน่วยงาน หรือองค์กรที่เคยร่วมงานวิจัยที่ทำโดยบุคลากรของมหาวิทยาลัยไปใช้ประโยชน์

4) ฐานข้อมูลนักวิจัย เป็นต้น